

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
POGÁNY ANTAL
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

SZEPESY LÁSZLÓ

... «Hogy a kurucnak ily dicső a holta!
Ő, százszor föltámadna mind,
Hogy annyiszor vérezzen el megint,
Mely búcsúcsókra ajkaikhoz ért:
Rákóczi büszke lobogójáért!» ...
A hitért, hazáért.

A mélabús tárogató hangján zokogja egy tábori lap híre, hogy a katolikus irodalomnak dalosszavú csalóganya, «Rákóczi» Mária-képes «Lobogója»-nak leglelkesebb költője, a mély meggyőződésű, talentumos kath. költő és író: Szepessy László tartalékos hadnagy a doberdói fenékön századát rohamra vezetve, fejlődéstől találok, *halt hősi halált a hazáért!* «A hősök babérkoszorújával homlokán» elesett költő, az ősi nemes tradíciók hirdetője, a tiszta keresztény ideálok lánglelkű harcosa, a «Hit és Haza» kötetében mindnyájunk közkinésévé tett értékes költői alkotásait, emberi és írói hitvallásának kristályjegeceit valóban a hitért és hazáért pecsételte meg ifjú szíve vérével... «Hogy a kurucnak ily dicső a holta!»...

A változhatatlanban megnyugodva, fájdalomtól vérző szívvel, könnyel s virággal búcsuzunk a magyar dicsőség elvérzett bajnokától, a felejtethetlen hős barátától, kinek dicső halálával a katolikus irodalom szentelt csarnokának egyik legerősebb pillére dőlt ki. És most, hogy elhalt szeretett hősünk ajkán a keresztény áhitatosság csengő éneke és a dalos lélek Alkotójához költözött, százszorosán érezzük Szepessy elvesztése fölötti fájdalmat! De megvigasztalódunk abban a fölemelő tudatban, hogy a híres magyar vitézség babérkoszorús hőse, a hit és haza irodalmának aranytollú bajnoka gyönyörű alkotásával tovább él, tovább küzd a megújuló Magyarország ifjúságának lelkében s nem vérzett el hiába!

☛ Szepessy László költészete a dús tartalmú, belső szépségekben bővelkedő, s a gondolatok és érzések őszinte közvetlenségének erejében

nagyértékű költői megnyilatkozás volt, mely sohasem erőltette magára a modern formanyelv nyugét. S noha ezért költészetét nem is tekintették a finoman cizellált költői ötvösmunkáknak költői alkotásai, különösen a «Hit és Haza», a «Liliomok Lilioma», a «Hazafias (háborús) Mária-Dalok» mégis a maradandó értékű művek közé sorolódnak. Szepessyről valóban elmondható, hogy költészete az igaz katolikus lélek világnézete verőfényében pompázó, virágos táj öleből, a szellemi mélység forrásából fakadott; hogy költészete a külső díszről és cícomától mentes keresztény ember és író nemes lélekáradatának egyszerűségében is fönséges poézisú megnyilatkozása. Elbeszélő versei közül különösen a «Szent Imre koporsója», «Rákóczi lobogója» az egész országban elterjedtek s a nemzetközi pályázatban is díjat nyert ódája, «Szent Erzsébet emlékezete» is nagy népszerűségnek és tetszésnek örvend; Mária énekei-t pedig szerető áhitattal éneklik széles e hazában mindenütt; de a legtöbb hangulatos, színes dala is közszájon forog az országban. Áhitatkeltő énekei közül többet kiváló egyházi zeneíróink: Járóssy D. és Kontor Elek is megzenésítettek. A mai idők költői hangulatából fakadt, háborús verskötetét, mely nemrég jelent meg, szintén szeretettel fogadták mindenütt. Kontor Elek jövárosi tanár-zeneíró által megzenésített «Hazafias (háborús) Mária-Dalok» füzetét is mindenütt tetszéssel fogadták, a valóban vallásos és hazafias Mária-énekek elterjedésének lelkes apostolai.

Szepessy Dombóvárrott (Tolnamegye), 1880. szeptember 9-én született s az ifjúságának virágában ragadta el őt tőlünk a halál. A polgári életében tanári pályán működő költőt úgy tanártársai, mint növendékei is rajongóan szerették s a katolikus mozgalmakban égő lelkesedéssel résztvevő agilis író mindenütt szeretettel és megbecsüléssel találkozott őszinte, puritán jelleméért.

Az őszi mozgósítás óta, állandóan mint tartalékos hadnagy szolgálta a harctereken nemzetünk igazságos ügyét, míg több ütközetben való

részvétele után, a doberdói fensikon (augusztus 1-én) érte el a hősi halál. Szepessy hősi halálát fiatal felesége és kis gyermekén kívül szülei, testvérei s igen kiterjedt rokonsága gyászolja. Szepessynek hősi halála azonban mindnyájunk osztatlanul mély gyásza, kikhez őt törhetetlen katolikus meggyőződése hozta közel.

Áldás, béke lebegjen hősünk emlékén!

y—l.

Magyar izlésre való nevelés föladata iskoláinkban.

Irta: *Pogány Antal.*

E történelmi nagy időkben küszöbön álló új iskolai évet, a megindult nagy átalakulások időkezdetét tartom legalkalmasabbnak arra, hogy iskoláinkban a magyar izlésre való nevelés igye végre testet ölthessen. A vallás-erkölcsös, hazafias nevelve-oktatás mellett ezt kívánja tőlünk leginkább édes magyar hazánk ifjúságának nevelésügye; ez az a mag, melyből — ennek a fogékony gyermeki szívbe való plántálásával — Magyarország minden népe szoros egységének terebélyes tölgye fog fejlődni. A magyar izlésre való nevelésnek, hogy vele a magyar haza jövőendő boldogulásának ügyét hasznosan szolgálhassuk, az iskolából kell kiindulnia, mert csak így lesz képes a világháború által átalakuló ipari, kereskedelmi és az ezeket tápláló gazdasági törekvéseken a magyar jellegzetesség állandó bélyegét örök időkre megtartani, megőrizni.

A rohanva haladó kor újabb s újabb követelményeinek is kell, hogy e téren új ösvényre vezessenek bennünket. Mert míg részint a nemzetközi feszültség jöndőre lerontja népünk helytelen irányban törekeltült izlést, mely szerint csak az idegen államok népe izlésének termékeit tartotta jónak, szépnek, divatosnak; addig ugyanesak ez a nemzetközi feszültség eredményezi, hogy ruházati, háztartási s kényelmi cikkeinket itthon keressük és magunk állítsuk elő. Ezt a ránk nézve előnyös nemzetgazdasági mozgalmat értem a nagy átalakulás alatt; ez fogja a nemzet minden rétegénél a magyar izlésre való nevelés szükségének fontosságát mielőbb beláttatni, megszerettetni s ezirányú törekvésünket diadalra segíteni.

A magyar izlésre való nevelés valamennyi iskolai tantárgy közül csak a rajz keretében vihető sikeresen keresztül. A lelkes fiatal kollégák, kik az új-módszerű rajzolásnak mesterei, legtöbb szolgálatot tehetnek ez ügyben, ha igaz lelkesedésükkel oda hatnak, hogy rajzoktatásuk valóban nemzeti vonásokkal rendelkezék és ha a rajzórakon a növendékekbe rögzítendő magyar motívumokat maguk is szeretik, könnyű lesz azokat növendékeikkel is megszerettetni és megszerettetni. Egyetlen nemzeti ornamentikájának sincs oly sok változatos formája, annyira változatos tervszerűsége és olyan sok szép, szemet-lelket gyönyörködtető szimpompája, mint épen a miénknek. Ezt nem a sovínizmus mondja belőlem, hanem az a tagadhatatlan elismerés, mellyel a közelmúltban még legkulturáltabb Páris, a nemrég ott rendezett kollektív kiállítás mezőkövesdi kézimunkáit dicsérettel illette s azokat néhány rövid óra alatt megvette.

Lapunk hasábjain többször hangoztattam a ma-

gyar diszitóművészet mindenek fölött álló életrevalóságát, a magyar diszító styl nagyszerűségét. Hangoztattam ezt most újból azzal a rajongó szeretettel, mellyel ennek kultiválása érdekében, a magyar diszitóművészetnek mindenekre jótékonyan kiható jövő perspektíváján át, minden hazai iparterméken már a kiforrott magyar izlés románacának ragyogó csillámaival látom!

Lássunk tehát szeretettel, igaz lelkesedéssel a magyar izlésre való nevelés lelkét gyönyörködtető munkájához, hogy Magyarország minden népe szerves egységének terebélyes tölgye mielőbb kifejlődjék!

Rajzitanításunk keretében úgy illesszük e nagyszerű nevelő munkánk programját, hogy a helyesen alkalmazott s követett módszeresség valóban legszebb eredmény gyümölcseit teremje.

Első teendőnk az egyes motívumok rajzoltatása: a különböző körök variálásából képzett rózsák, majd a tulipánok és pávatollak; később a pávaszemek rózsák, a buzavirágok, székfűk és szívek, azután a különféle virágtípusok, virág- és levélelemek, a páva és szarvasalakok rajzoltatása. Ezek készsége, jó rajzolása és teljes ismerete után rátérhetünk az ismertekből egyéni módon fejlesztendő motívumokra. Ezeket követik azután a szalagdiszkek, a különböző négyzet- és téglalap kitöltések, az egyenlőszárú, egyenlőoldalú háromszögek kitöltése, a helyes kör kitöltés, végül pedig az eddigiekből való tervezések.

E lap szűk tere miatt nem terjeszkedhettem ki a módszeres beosztás részletezésébe; de a lelkesen érdeklődő kolléga uraknak tömegesebb jelentkezése esetén, készséggel állítom össze s bocsátom rendelkezésükre az évek hosszú során át kitartó szorgalommal gyarapított, nagy gyűjteményemnek egy részletes, rajzokkal kísért íly tanmenetét.

Fegyelem és jellem.

Irta: *Miháliekska János.*

I.

A nemzeteknek az egész világot megrendítő eddig meg nem élt óriási küzdelme már most is sok údvös tanulságot váltott ki. Hiszen tanulni, tapasztalatoakat gyűjteni mindig hasznos, mert ezeknek értékesítésétől függ úgy jelen, mint a jövőben a siker. Ekkora méretű és az egész emberiséget a legmélyebben megindító események, kell hogy elmélyedésre bírják az embereket és megtanítsák őket az igazi értékeknek megbecsülésére. Az igazság fénye, a benne rejlő erő, hatalom, az érte való áldozás hősiessége soha tündöklőbben nem ragyogott, mint a mai küzdelmekben. Ahol nincs igazság, ott nincs erkölcs. Erkölcs nélkül pedig ledől minden hatalom, elgyengül minden erő. Nem kell bizonyítgatnunk, hol, kinek a részén van az igazság. Mi volt a mi célunk? Megbüntetni a gonoszságot, a legszörnyűbb bűnt: a gyilkosságot, amely már a legrégebb idők óta a megtorlásért kiált. Emberségre, becsületre megtanítani azokat, akik a romlottságot terjesztették. Meg akarjuk védeni az emberiség erkölcsi rendjét, hogy ne a gonoszság, ne a rombolás, ne a kielégíthetetlen telhetetlenség, amely a nemzetek életére tör, legyen veszélye a nyugalom, áldásos életnek. Békét akarunk, hogy úgy az emberek, mint a nagy közösségek az ember magasabb érdekeiért: eszményi feladataiért, önmaguk és felebarátjaik javai-

ért munkálkodhassanak. Ime, ez küzdelmünk célja. Ez az igazság! Ez ad nekünk erőt, ez hevíti akaratunkat, ez fog bennünket vezetni a dicsőséges győzelemhez, ez fogja nekünk biztosítani az áldasos, boldog békét. Az igazság megismerésére fognak jutni azok is, akik ellene oly súlyosan vétettek és bűnhődni fognak érte. A borzalmas élet-halálharcnak az lesz a legnagyobb tanulsága, hogy az igazság után való törekvés nagyobb lesz, hogy az igazság tisztelete fokozódni fog az emberekben, hogy az ellene való vétkezéstől jobban fognak tartózkodni.

De a jelenlegi háború folyamán illetékes férfiakról oly tanulságok levonását hallottunk, amelyeket megőrköztetni, velük foglalkozni és széles körökben ismeretessé tenni igen hasznosnak látszik. Ilyen mélyértelmű tanulságot hirdetett Puhalló Pál az V. (pozsonyi) hadtest parancsnoka, amikor ezeket mondotta: A leglényegesebb tanulság, amit az eddigi háborús tapasztalatokból merítettem, hogy minden tudományosság és kiképzésnek fölötté all: a *fegyelem* és a *jellem*. Ahol ezen tulajdonságok megvannak, ott a siker sohasem maradhat el. A béke idején való iskolázásnak mindenekelőtt a *fegyelem* és a *jellemre* kell törekednie. Az ezekre való hatásnak olyan erősnek kell lennie, hogy az az utolsó népfelkelői osztályon is felismerhető legyen. Valóban köbe vesni való szavak. Hiszen ezen két szóban: *fegyelem* és *jellem* az ember egész erkölcsi élete foglalatik, a nevelő-tanításnak ez a végső célja. A fegyelemben benn van az önuralom, az indulatok és szenvedélyeknek megfékezése. A tisztelet és a tekintély a feljebbvaló iránt. A jellem pedig erkölcsi érzésünk szerint való állandó, határozott és következetes cselekvés. Tehát *fegyelem* és *jellem*.

I. A fegyelem alatt szorosan véve azt értjük, hogy rend van; mindenki megteszi azt, ami a kötelessége és a vett parancsot teljesíti. A fegyelem fölötté az engedelmség. Engedelmség nélkül nincs fegyelem. A fegyelem minden nagyobb intézménynél, szervezetnél elengedhetetlenül szükséges, ettől függ a léte és működése. Fegyelem és mindaz, ami ennek fogalmához tartozik a békés, nyugodt társadalmi élet alapföltétele. Enélkül nincs rend, nem működhetik a közösség úgy, hogy ezzel az összesség javát előmozdíthassa.

Sajnos pedig, a mai kor embere nem szereti a fegyelmet. Nem szereti pedig azért, mert a modern idő nagyra növelte az egyéni szabadságnak olyan felfogását, amely korlátot nem igen akar ismerni. A fölötté megnövekedett igények az elégedetlenséget fokozzák, aminek következése az, hogy a meglévő intézményekben keresik azok ki nem elégítésének okát. Innét a sok ellenszegülés. A mai ember sokat képez magáról, nagyra van képességeivel, tudásával. Túlbecsüli értékét, azért nem ismeri a tiszteletet és nincs előtte tekintély. Szóval a fegyelmet illetően bizony nem állunk a legjobban.

A baj okát a gyökerében kell keresnünk: a gyermekek fegyelmezetlenségében. Ki merné állítani, hogy a mai gyermekek fegyelmezettek? Ki van megelégedve a mai iskolai fegyelmmel? Természetes, hogy így a baj később is mutatkozik. Bizony a gyermek századának a gyermeknevelés körül bűnei is vannak. Azt hitte, hogy azzal tesz jót a gyermeknek, ha mindenben előtérbe viszi, ha ő a középpont, ha túlságosan szabadjára hagyjuk és nekik mindent megengedünk, mondván, hogy hiszen még *gyermek*. Feledvén, hogy a gyermek ezt megszokja és öntudatának ébredésével később azt mar

meg is követeli és kieroszakolja. Bizony már ott tartunk, hogy a gyermekek uralják a családot és a szülők feje fölé nőttek. Nagyon ritka már a szülők iránt való benső tisztelet és tekintély. Pedig: tiszteled atyádat és anyádat!

Igen találóan jellemezte egyik napilap a modern gyermekeket, amikor így írt. Olvassuk, hogy Párisban egy kilencéves kis leány helytelen, illetlen viselkedése komoly heves eljárásnak szolgál anyagául; olvassuk, hogy Londonban a *hotel-child*, ez a legmodernebb gyermektípus, valóságos réme az előkelő szállók és vendéglők tulajdonosainak; olvassuk itt is, ott is, de meg lépten-nyomon magunk is meggyőződünk róla, hogy a kiskorú *enfant terrible* sohasem termett oly bőven, mint manapság ebben az agyonpedagógiázott, társadalmi problémákon és iskolai reformokon rágódó huszadik században. Minek szépítsük a dolgot: a modern gyermek — nem tekintve az ellenkező csekély kivételt — rossz gyermek. Helytelen, illetlen, csintalan, vásott s az Isten a megmondhatója, hányféle jelzőt alkalmazhatnánk még rá, anélkül, hogy túlzásba esnénk. Hatéves korától tizenkétéves koráig ezerféle változatban akad az utunkba az *enfant terrible*: az egyik kotnyeles fecsegésével, a másik a tolaikodó bizalmaskodásával tesz bennünket idegessé; az egyik örökös nevetéssel, a másik folytonos bömböléssel ejti kétségbe az embert. Szóval nevetlen, modortalan pubik és médik keserítik az életünket. És szól a bölcs: mindennek az iskola az oka! A padban a gyerek csak betűt tanul s amit modern pedagógiának neveznek, csupa elvont kísérletezés meddő szobatudomány, aminek a lélek neveléséhez semmi köze sincs. A szülő minden erőlködése karba vész a helytelen iskolai nevelés mellett, amely a legjobb akarata ellenére is kicsúfolja a régi igazságot, hogy non scholae, sed vitae discimus. És felel az ellenbölcs: egyedül a szülő a hibás! A modern pedagógia jó, de a családapa gondatlan, az anya könnyelmű. A férfi nem törődik gyermekével, mert nincs ideje rá, a kenyérkereset gondjától, a modern asszony pedig csecebecsét, luxus-cikket lát magzatában, akit hetenkint kétszer-háromszor elvisz ugyan sétálni magával, de akkor is csak az a főgondja, hogy a drága csemete az utolsó divat szerint legyen felöltözve. Aki e két ellentétes vélemény között a való igazságot, keresi fölösleges a *hotel-child*-del és egyéb modern gyermektípusokkal foglalkozni. Akkor meg éppen nagyon téved, ha a baj okát akár a szülőben, akár az iskolában keresi. Elegendő, ha konstatalja, hogy a korsellemnek valami megmagyarázhatatlan gyöngesége nebantsvirágot lát a gyermekben. Afféle üvegházi palántát, amire rázni is alig szabad, dorgáló szigorúsággal hozzányúlni pedig égbekiáltó bűn. Ebben rejlik a liiba mindkét részlől: a ferde álhumanizban és az okatlan kényeztetésben. Mert az előkelően kiállhatatlan *enfant terrible* árnyéka a kültelki iskolákban sokkal szomorúbb típusban végződik. Ott az első elemista ellopja a társától s tizóraitra kapott két krajcárt, a hatodik osztályba járó kamasz pedig bosszúra tüzei a mesterlegény bátyját a tanítója ellen, ha egyszer be meri zárni. A rosszastól a gonoszságig csak egy a lépés s ettől a lépéstől semmiféle pedagógia, semmiféle tudományos módszer nem tudja visszatartani a gyermeket, csak az okos *szigorúság*.

Hát bizony úgy van, hogy ifjúságunk fölötté fegyelmetlen és ez vele nő. Nem csoda azért, hogy

később oly nehezen tud beleilleszkedni az életkövetelte rendbe, pontosságba és mindenelőtt a kötelességnek lelkiismeretes teljesítésébe, ami neki oly neheze esik és amit nem annyira benső érzésükből kifolyóan, hanem csakis kényszerből tesznek meg. És azért a nevelés első tényezőjének, a szülőknek, gyermekök iránt táplált minden szeretetük mellett, vagy helyesebben mondva, ha igazán szeretik öveiket, mert a szeretet csakis jót akarhat, mindent meg kell tenniük, hogy gyermeküket jól, észszerűen neveljék, fegyelmezzék. Azután jön az iskola nevelő hatásával, amelynek még inkább az élet követeléseit kell szem előtt tartani, mert annak a részére készíti elő a nemzedékeket. Jól mondja Herder: «Mily nagyon szükséges, főleg napjainkban, az iskolai fegyelem! Ha a fiú az iskolában nem tanulja a jót, ugyan hol tanulja azt? Ha az iskolában cselekszik rosszat, hol nem fogja azt űzni? Polgári körünkben nagyon alászállott a jó, szigorú erkölcs tisztelete; a hazi nevelés évről-évre puhább lesz; minden az illem, az udvariasság külmáza alá búvik». Tehát igyekezzünk minden nevelői befolyásunkkal arra, hogy jól fegyelmezzet, önmagán uralkodni tudó indulatait, szenvedélyeit elnyomni képes, mások akaratának magát alávetni kész, tiszteletet és tekintélyt elismerő és előtte meghajló nemzedékeket bocsássunk az élet útjára. Hogy ezt milyen eszközökkel érhetjük el, arról ezen cikkely keretében most nem szólunk.

II. A *jellem*. Minden embernek van bizonyos sajátos gondolkozása és mindegyikünknek érületében egyes érzelmek vezető, a többi utaló erőre jutnak. Ezek összességéből alakul ki az *egyéniiség*. A gondolkodást és érzést kell hogy általánosan elismert igazságok, elvek irányítsák és ezen elveknek megfelelő tettekben kell a lélek akaraterejének kifejezésre jutnia. A megállapodott elvek szerint való cselekvés bármily helyzetben és körülmények között, az elvekhez való állandó hűség: a *jellem*. A jellem egész bensőknek elveinknek megfelelő tettekben való kifejezése. Ime tehát a jellem a léleknek legfőbb disze, virága. A növény fölszívja a földből az életerőt, hajt fattyuhajtásokat is, de a nemes nedvek a korona felé törekednek és ott a bimbóban összpontosulnak, hogy természetszerű gyümölcsében értékesüljenek. Ilyen legyen az ember is. Az élet a föld, az élet termi a gondolkodás és érzést tápláló anyagot. Ez fejleszti a lelki és érzébeli energiát, hogy szellemünk kohója kiválasztva a nemeset, a szépet, az erkölcsöt, a magasztosat: ezt cselekedje. A jellem az, amely fölismeri ezen a Teremtőtől csakis az embernek adott kiváltságot és azután ennek a jónak, az erényesnek gyakorlására törekszik is. Mily fontos dolog: ismerni az élet igazi célját, tudni rendeltetésünket, tisztában lenni az élet feladataival, de látni az élet, az emberek számtalan gyarlóságát, bűnét, gonoszságát, elfogadni az *igazságot*, az *erkölcs* eszményeit és ezeket szolgáló elveket, ezek szerint cselekedni. Ez a jellem.

A jellemes embert elvek vezérlik, egység mindenben, mindenha és mindenütt. Hű marad mindig önmagához. Veszély épp oly kevés ingatja meg, mint Libanon cedrusát a vihar. Sebezhetetlen, nem fog rajta csábítás, vihar, hizelgés, kedveskedés, kintintés. Nem játékszere sem saját indulatainak, sem mások szeszélyeinek. Hajthatatlan, szavára építeni lehet, mint sziklára. Nem változik a mulandók változatossága szerint, hanem olyan, mint a tengerből kiemelkedő szirt a habok között. Ő nem

szédül a magasban, mert erős lábon áll, de alantóságában sem omlik porban, hogy fölemeljék. Ezért a mai könnyelmű világban nincs előmenetele. Egyenes uton halad, mint a napsugár. Így ír a jellemről Zámolyi Varga Mihály Lélekművelés című munkájában.

Mivel tehát a jellem ilyen nagy dolog, nagyon is szükséges, hogy vele különösen mi nevelő-tanítók foglalkozunk. Jól tudjuk, hogy az ember nagyobb-részen olyanná lesz, aminővé neveljük. A család, az iskola, az élet neveli az embert. Ezek tehát azon tényezők, amelyek az ember jellemére elhatározó befolyással vannak. A mi körünk az iskola. Ez az a kör, ahol mi a jellem kialakulására erőteljesen befolyhatunk. A cél tekintetében nincs eltérés, mert erkölcsi jellemet kíván mindenki. De az ezt elérendő eszközöket illetően már van különbség. Nincs ember, aki elfogulatlanul gondolkozván, el ne ismerné, hogy a *keresztény* erkölcs, a mi Urunk Jézus Krisztustól hirdetett és Istenatyánk nevében a földre hozott erkölcs, az a legteljesebb alap, amelyből az erkölcsi jellem kifejlődhetik. A mi egész iskolai működésünk a vallás-erkölcsi nevelésből sarjadzó erkölcsi jellem képzésére irányul. Ez pedig olyan fundamentum, amelyen a jellem a legbiztosabban áll, mert oly örökérvényű igazságokat olt a lélekbe, amelyek úgy az egyén, mint a társasélet szemontjából a legszebb jelemek kifejlődéséhez vezetnek.

Nem lehet e szerény soroknak az a célja, hogy a jellem egész nagy terrénját tárgyalja, mert hiszen akkor az egész erkölcsi neveléssel kellene foglalkoznunk, csakis az volt a szándék, hogy a nagy idők mai eseményeit is a jellemfejlesztésre felhasználjuk, mivel most az ifjúság lelki fogékonysága igen nagy és a benyomások az egész életre kihatóak.

A mi hitvallásos iskolánk nevelésének mindenha a vallás-erkölcsi szellem volt az alapja és ha ehhez lelkünk egész hevületével, meggyőződésünk sziklaszilárdságával ragaszkodtunk a messze múlttól mindmáig, úgy a jövőben még fokozottabb mértékben eszerint fogunk nevelve tanítani, mert a mai világkorszakos időkben is hebizonyosodott, hogy a hit és annak vallása oly érzelmi és erkölcsi erő, amelyet misem pótolhat. Ebből sarjad a leg-tisztább erkölcs, ez fejleszti az egyéni és hazafias erényeket, ebből fejlődik ki a szülők, előljárók iránt való tisztelet és fokozza az otthon- és a hazaszeretetet. Ezen irányú nevelésünk oly életfelfogásra vezet tanítványainkat, amely örökérvényű elvekből alakul ki és cselekvő meggyőződéssé érlelődik meg bennök. Ez lesz jellemüknek legbiztosabb alapja.

Használjuk fel tehát a most folyó nagy küzdelmeket arra, hogy velők tanítványaink jellemére hasunk. Mutassuk ki, hogy az igazságban mekkora erő van, mennyire tudja az a romlatlan szívet és lelket tettekre hevíteni. Hogy az igazság nem lehet legyőzni, mert vele a legfőbb Igazság, az Isten. Állítsuk eléjük hőseink kötelességteljesítését, akik szenvedni és meghalni készek, csak hogy hazafias kötelességüknek megfeleljenek. Vázzoljuk nekik az áldozatkésztséget, amely minden hazafit áthat, hogy küzdelmünk sikeres legyen. Ki karjával, vagyonával, munkájával, a sebesültek ápolásával, az otthonmaradottak gyámolításával igyekezik leróni tartozását hazája, nemzete iránt.

A hősi vitézségnek, az önfeláldozásnak, a nemes érzésnek annyi megható példáját találjuk a mai eseményekben, hogy azokat bőségesen felhasználhatjuk a jellemfejlesztésre. Ezek elevenségükkel

hiszen a napi eseményekből vesszük azokat, sokkal bensőségesebben hatnak, mint a múlt történetei.

A világháború nagy tanulsága tehát az is, hogy a jövőben az ifjúság nevelésére a mainál sokkal nagyobb gondot kell fordítanunk, hogy az új nemzedékek tiszta erkölcsűek, jegyzelmzett akaratúak és erős jelleműek legyenek.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

Győrffy János tankönyveiről. A Győrffy név már régóta fogalomná vált a magyar népiskolák körében, ahol tanítónak és növendéknek egyaránt kedves könyve a Győrffy-tankönyv. Érdekes volna egy statisztikát összeállítani az eddig elfogyott összes példányokról, bizonyára olyan horribilis nagyságú összeg lenne a végeredmény, amellyel Magyarországon egyetlen más tankönyvíró művei sem vehetnék föl a versenyt. És méltán ennyire közkedveltek e könyvek. Győrffy János könyveiben ugyanis pedagógiai szempontból annyi és oly értékes kvalitás egyesül, amelyek e könyveket a legjobb iskolakönyvek sorába emelik. *Olvasókönyve, földrajza, történelme, természetrajza, számtana, mértana és természettana*, melyek mind a Szent-István-Társulat kiadásában jelentek meg, a legvilágosabban, legértetőbben megírt, legkönnyebben kezelhető tankönyvek. A gyermek játszva sokkal könnyebben tanul s a könyvet is jobban szereti, ha nem a kategorikus, kimért mondatokkal a mindent tudó mester, hanem könnyedségével a valamivel többet tudó pajtás benyomását teszi rá. Jó pedagógus sohasem emelte magához a gyermeket a tudomány rideg, kúsa szálaból font kötelékével, hanem ő maga ereszkedett le, nivellálta nézőpontját a gyermekével s együttesen tette meg velük a fölfelé vezető utat. Győrffynek ez a nagy érdeme s ebben van könyvei páratlan kedveltségének a titka. Előadásmódora olyan, hogy a gyermek élvezettel forgatja könyvét akkor is, ha nem az iskolában van, mert vonzó, érthető, meleg, hangulatot keltő s így a jóra, szépre buzdító. A Győrffy-könyv nem pusztán lélektelen adatár, hanem, bár szabatosan és röviden, de elevenen adja elő a tárgyat. A tanító is azért használja oly hűségesen, mert tapasztalta, hogy bizton támaszkodhatik e tankönyvekre, melyek munkájában nagy segítségére vannak. Győrffy Jánosnak a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent könyvei a következők: *Földrajz* osztatlan népiskoláknak 30 fillér, — városi iskolák VI. osztálya számára 54 fillér, — városi iskolák V.—VI. osztálya számára 74 fillér. — *Geographie* 26 fillér, *Zemepis* 26 fillér. — *Magyarok története* a népiskolák felső osztálya számára 26 fillér, — kapcsolatban a világtörténelem eseményeivel 54 fillér. — *Geschichte der Ungarn* 26 fillér. — *Dejepis uhrov* 26 fillér. — *Számtan és mértan* a gazdasági ismétlő iskolák számára 54 fillér, — *Természetrajz* osztatlan iskolák számára 30 fillér, — városi iskolák számára 74 fillér, — *Természettan és vegytan* osztatlan iskolák számára 30 fillér, — városi iskolák számára 1:10 korona. — *Naturgeschichte* 26 fillér, — *Naturlehre und Chemie* 26 fillér, — *Prirodopis* 26 fillér, — *Silozpyt a lucba* 26 fillér, — ezen kívül 27 megye földrajzát megírta társszerzővel, átdolgozta a Mócsy—Petrovácz—Walter olvasókönyvek III., IV. fiú, IV. leány, V. és VI. osztályos kötetét, összeállította az *Iskolai ünnepélyek*

kilenc füzetből álló gyűjteményét (ára egy kötetben kötve 2 korona).

Hazafias (háborús) Mária-Dalok. A doberdói fősíkon a hősök babérkoszorújával homlokán, a hazáért elesett felejthetetlen dalköltőnk Szepešsy László a mai időknek adott költői hangot e dalaiban, melyeket a kiváló dallamszerzéséről országszerte előnyösen ismert *Kontor Elek* fővárosi tanár, a hősi halált halt költő egyik legjobb barátja, zenésített meg. *Kontor* kollégánk dal-zenésítő művészetét dicsérni fölösleges, mert az országban mindenütt elterjedt hazafias Mária-énekeinek közkedveltsége önmagukban is a legszebb dicséretet képviselik. Csak azt konstatáljuk, hogy *Kontor* e dalokat is azzal a művészi ihlettel zenésítette meg, mely őt a zenei gondolatok és érzések plasztizálásában oly igen jellemzik. A Hazafias (háborús) Mária-Dalok e füzetét *Kontor Elek kollégánknál: Budapest, II., Lánchid-utca 2. sz. a. lehet megrendelni*. Ugyancsak nála kapható Szepešsynek *«Rákóczi lobogója»* c. melodramája 3 K-ért és a *«Magyarok Nagyasszonya»* c. daljáték (ára 3 K), melyek előadásával eddig mindenütt az ünnepély fényét emelték s a sikert biztosították. Többi zenekiadványáról árlapot *Kontor* kollégánk készséggel küld az érdeklődőknek.

HIREK.

Jelentéstétel a madarak és fák napjáról. Az Országos Állatvédő Egyesület (Budapest, IX., Ernő-utca 11—13.) azzal a kérelemmel fordul elemi iskoláink vezetőihez, hogyha még eddig nem tették meg, küldjék be sürgősen az idejű madarak és fák napjáról szóló jelentésüket kir. tanfelügyelőségükhöz, még azon esetben is, ha nem tartották meg az ünnepélyt, jelezve ennek okát. Kinek nincs meg a Néptanítók Lapjának április 15-iki számában megjelent kérdőívünk, anélkül tegyen rövid jelentést. Kívánatos hogy az ünnepelés tizedik évében ne legyen hanyatlás e téren, ámbár háború van.

A Rudnyánszky—*Kontor*: **«Mária népe»** című (lapunk 1914. évi február 8-iki, VI. számában megjelent) cikkünk kottamellékletében kijavítandók: A violinkules első ütemének **«c»** alatti **«a»**-ja kihagyandó; a violinkules 21. ütemének **«d»** helyett **«c»** irandó. A 13. ütemben **«a tempo»** elé **«p»**, a 14. ütemben pedig **«pp»** teendő. A basszus kulcsok ütemeiben, még pedig: a 6. ütemben **«a»** helyett **«g»**, a 10. ütemben szintén **«a»** helyébe **«g»** teendő. A 14. ütem basszusának **«é»**-je a jelzett $\frac{1}{4}$ helyett $\frac{1}{8}$ -nak veendő. A 19. ütem **«e»**-je helyett **«d»** irandó s a 20. ütembe **«pp»** jelzést teszünk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

Tanítónéni. A kért dolgokra nézve hasznos és es. bő tájékozást találhat a *Dánielné: Háztartási és nevelési ismeretek*-ben. A kötött könyvet 2 koronáért a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23. sz. a. rendelheti meg. — **Aeolus.** Szepešsy Lászlónak, a hazáért hősi halált halt kitűnő kath. költőnek *Hit és haza* c. verses kötetét a Szent-István-Társulatnál kaphatja meg. Ara postai küldéssel 4-45 K. A hazafias (háborús) Mária-dalok I. II. és III. füzetét *Kontor Elek* f. tanárkollégánknál Budapest, II., Lánchid-u. 2. sz. a. egyenkint 3 kor.-val rendelheti meg.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nmélt. püspöki kar határozata köte-
lezőnek nyilvánította a katolikus nép-
oktatási intézetek pályázatainak a «Nép-
nevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL :
Szent-István-Társulat
Budapest,
VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Pályázati hirdetések minden egyes sza-
vának egyszeri közlése 6 fillér. Csakis
azon pályázatok közöltetnek, melyek-
nek díja előre lefizetett.

**A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítjük.
Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.**

Esztergomi érseki megye.

Nagymenyéri (Komárom m.) róm. kath. iskolaszék
aug. 21-ig pályázatot hirdet bevonult tanítója helyettesítésére. Fizetés 800 kor., bútorozott lakás. Nótanítók is pályázhatnak. Kántorságban jártasság előny. 366 1—1

Nagyörvistyé (Nyitra m.) fiókköztségben róm. kath. iskolánál pályázatot hirdetnek *aug. 25-ig* kántortanítói állásra. Javadalma: lakás 2-839 hold szántó, párbérmegváltás 45 kor., stóla 96 kor., községtől 633 kor., s megfelelő fizetésekiegészítés államtól. Folyamodványok plébánia Pöstyén küldendők. 356 1—1

Az **endrefalvai** (Nógrád m.) róm. kath. iskolánál a másodtanítói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalma: községtől 648 kor. és a törvényes államsegély. Egy bútorozott szoba és 20 kor. kertiletmény. Pályázat *szept. 1-ig*. Az állás *szept. 15-én* okvetlen elfoglalandó. *Iskolaszéki elnökség.* 364 1—1

Zsoltvabesenyői (Bars m.) háromosztályú róm. kath. elemi iskola II. osztálytanítói állásra pályázók szükséges okmányokkal felszerelt kérvényeiket *szept. 10-ig* az iskolaszék címére Zsoltvabesenyőre küldjék. Fizetés 624 kor. a hitközségtől, a többi államsegély. Egyszobás lakás bútorozva, 160 kor. lakbér. Kertiletmény helyett takarítás. Ismétlőiskola nincs külön díjazva. Tanítónők is pályázhatnak. 375 1—1

A **magyargurabi** róm. kath. iskolaszék elhalalozás folytán üres kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazás: 2 szoba, 1 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 istálló, 1 pajta, 251 □ öl kert, 34 □ öl káposztás, 4 hold 1487 □ öl szántó, 4 hold 475 □ öl rét. Kat. jövedelem 168 30 kor. Bérletjövedelem jelenleg 780 kor. 38 liter párberozs. Stólajövedelem 24 kor. Vallásalapból 108-32 kor. Tandíjpótló államsegély 140 kor. Fizetés iskolapénztárból 216 kor. Többi államsegélykiegészítés. Pályázati határidő *szept. 5.* Az állás *szept. 15-én* elfoglalandó. Kérvények **Viedermann János** plébánoshoz küldendők. Csataj, (pósta: Báihony, Pozsony m.) 368 1—1

Egri érseki megye.

Kántortanító helyettest keresek búcsuztatódíj és havi 80 koronaért. Tiszadada. (Szabolcs m.) *Iskolaszék.* 354 1—2

Dormándra (Heves m.) 10 hónapra helyettes róm. kath. kántortanítót keresünk. Fizetése 800 kor. havi előleges részletekben, megfelelő lakás. Kötelessége a kijelölt osztályban s az ismétlőket tanítani, a kántoriakat végezni, mely esetben megfelelő stólajövedelemre is számíthat. Nótanítók is pályázhatnak. Határidő *aug. 28.* Állását értesítés után azonnal köteles elfoglalni. Kérvények Besenyőtelekre, plébániahivatalhoz küldendők. 362 1—1

A **balkányi** (Szabolcs m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalma: 1. Egyházmegyei segély 253 kor. 96 fillér. 2. 17 kat. hold szántóföld haszonélvezete. 3. Párber 208 kor. 4. Stóla 36 kor. 5. Államsegély. 6. Természetbeni lakás 1624 □ öl kert és udvar. Pályázati határidő *aug. 25.* Kérvények plébániahivatalhoz Geszteréd küldendők. 369 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Turócjeszenői róm. kath. tanítói állásra *szept. 5-ig* pályázatot hirdetnek. Javadalma: törvényszerű lakás, 99 ko-

rona törzsízetés és az 1913. évi XVI. t.-c. szerinti államsegély. Tót nyelv tudása szükséges. Pályázhatnak tanítók és tanítónők. Kérvények **Székely István** iskolaszéki elnökhöz Tótrónára (Turóc m.) küldendők. 357 1—1

A **szklenőfürdői** (Bars m.) róm. kath. kincstári kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Javadalma: törvényszerű lakás, kert, helyi járulékokból 1000 kor. tanítói fizetés, a többi államsegély, kántori 184-80 kor. Tót nyelv tudása szükséges. Szabályszerűen felszerelt kérvények *aug. 26-ig* a szklenőfürdői róm. kath. iskolaszékhez küldendők. 346 1—1

Turócizmetei róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot. Politikai és úrbéri községtől 354 kor. Uradalomtól 121 kor. Stóla 100 kor. 8 öl bükkfa 80 kor. Szalma, szántó, offera 22 kor. Államsegély 523 kor. Orgonálás 50 kor. Lakás, kert, rét. Terminus *aug. 21.* **Felix Béla** isksz. elnök. 367 1—1

Győri püspöki megye.

Gönyűre (Győr m.) heyettes tanító kerestetik havi 100 kor. fizetéssel, lakással *szept. 15-től* máj. 30-ig. Ha az osztálytanító időközben a katonaságtól hazabocsátattnak, az állás felmondottnak tekintendő. *Iskolaszék.* 344 1—1

A **vértesszőllősi** (Komárom m.) róm. kath. iskolaszék helyettes tanerőt keres. Fizetése 800 kor., bútorozott szoba fűtéssel. Határidő *aug. 28.* 345 1—1

Halászi (Moson m.) róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázatot hirdetnek. Az állásra csak okl. férfitanítók pályázhatnak. Javadalmazása: 100 kor. községtől, a többi államsegély. Természetbeni 1 szobás lakás, fűtés, világítás és takarítás. Határidő *aug. 28.* A megválasztott állását *szept. 1-én* tartozik elfoglalni. Kántorságban segédkezni tartozik. **Nusser József** pléb. 363 1—2

A **császárkőbányai** (Moson m.) róm. kath. iskolaszék a f. tanévre a katonai szolgálatra behívott osztálytanító helyettesítésére pályázatot hirdet. Javadalma a törvényben előirt. **Kondis Endre** isksz. elnök. 341 1—1

A **fertőbozi** (Sopron m.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet *szept. 1-ig*. Javadalma 655-78 kor. van felvéve, a többi államsegély. Kétszobás lakás, kamara stb. Német nyelv tudása szükséges. Kérvények iskolaszéki elnök (Fertőboz, u. p. Nagycenk) címre nyújtandók be. 361 1—1

Szept. 1-re két helyettest keres a **csornai** róm. kath. egyházköztség. Fizetés havonként 80 kor., lakáspénz 30 kor. 374 1—1

Dunaszentpáli róm. kath. iskolához hadbavonult kántortanító helyettesítésére helyettes kerestetik. Fizetése havi 80 kor. Pályázat plébániahivatalhoz, **Dunaszentpál** (Győr m.) küldendő *aug. végéig.* 373 1—1

Kassai egyházmegye.

Sáros megyei **Szekcsőalja** róm. kath. kántortanítói állomásra pályázatot hirdetnek. 355 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A **zebényi** fiókköztség róm. kath. iskolaszéke, osztatlan népiskolájához *aug. 30-ig* terjedő határidővel tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 144 kor. a hit-

közsegtől és a többi államsegély, egy kis kert, új modern lakás és esetleg 12 m. kemény tűzifa. A tankötelesek száma 50 körül változik. Rajec *Baross Károly*, 348 1—1 esp.-plébános.

Pécsi egyházmegye.

Sásdi (Baranya m.) plébániához tartozó **Meződ** fiókközségben megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalma: megfelelő lakás, házikert, 7 kat. hold szántóföld, 4 méter hasábfá, párbérből mintegy 30 mérő búza, 15 mérő tengeri, készpénz különféle címen 142 kor., legeltetési jog, 5 mázsa elő 5 mázsa utószéna, temetői használata, 225 kor. államsegély. A földnek trágyázásáról az iskolafenntartó gondoskodik. Tannyelv magyar, de a német nyelv tudása is szükséges, mert temetéseknél a német nyelv is használatos. Kötelessége a köznapi s ismétlő tanköteleseket oktatni, vasár- és ünnepnapokon helyben litániát tartani s a helyi kántori teendőket elvégezni. Kérvények 26-ig nyújtandók be. Ha pályázó nem jelentkezik, helyettes tanító alkalmazatik, mely állásra szintén lehet jelentkezni. *Szücs József* iskolaszéki elnök. 350 1—1

A sásdi (Baranya m.) plébániához tartozó **Palé** fiókközségben megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalma: Kétszobás lakás, házikert, párbérmegváltásból 335-94 kor. Készpénz 122 kor., 5 méteről hasábfá, tandíjmegváltás címen 60 kor., államsegély 400 kor. Kötelessége a mindennapi és ismétlő tanköteleseket oktatni, vasár és ünnepnapon s egyéb alkalommal a kántori teendőket elvégezni. Tannyelv magyar, de a német nyelv tudása is szükséges. Pályázati határidő aug. 26. Együttal helyettes tanítói állásra is lehet jelentkezni. *Szücs József* iskolaszéki elnök. 349 1—1

A **kisujbányai** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 2 szoba, 2 konyha és melléképületek. Hitközségtől 200 kor. készpénz, 32 p. m. rozs, értéke 192 kor., 1 kat. hold 134 öl szántó értéke 16-67 kor., 362 öl rét értéke 9-14 kor., ezen szántó és rét évi 60 kor.-ért még két évig haszonbérben van. Földmunkálás természetben, értéke 4 kor. Községtől ismétlő iskoláért 40 kor. Püspöki urodalomtól 92-40 kor. készpénz, borváltság 22-60 kor., 20 köbméter kemény hasábfá beszállítva értéke 80 kor., 4 hold erdei rét értéke 20 kor., stóla 5 kor. A törvény által megállapított fizeteskiegészítés államsegéllyel biztosított. Megválasztott tartozik a püspökszentlászlói róm. kath. hitközségben az összes kántori teendőket végezni, amiért püspöki urodalomtól évi 200 kor.-át kap a stólan kívül Kötelességek díjlevél szerint. Kántorságban jártasság szükséges, német nyelv tudása előnyös. Hiteles okmányokkal felszerelt kérvények szept. 4-ig plébániahivatalnak Püspökszentlászlóra, Baranya m. u. p. Hosszúhetyű küldendők. Választás szeptember 5. Állás azonnal elfoglalandó. 370 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Alsó és Felsőhangony községek róm. kath. iskolaszéke a megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 3 szobás lakás, konyha, kamara, pince és melléképületek. 1/2 telek szántóföld, 874 öl kert, 24 m. tűzifa, iskolafűtésre 15 m. tűzifa. Párbérből földdel bíró párttól 1—1 véka rozs, 1 drb csirke, zsellérektől, egyenként 1/2 véka rozs. Földmunkaváltság címen 100 kor. A javadalmi jegyzőkönyv szerint 100 kor.-ra értékelt stólaris jövedelem. Ugyancsak a javadalmi jegyzőkönyvben a párbérből befolyó rozs 78 köbölre van felvéve, amelyből 5 köböllet évenként a harangozóknak fizet. Azon összeget, amely a megválasztandó tanítót szolgálati éveinek arányában, a javadalmi jegyzőkönyv szerint, tanítói fizetésébe beszámított járandóságán felül megilleti, államsegélyből kapja. Tartozik a IV—V—VI. vegyes osztályt és az ismétlő iskola leány növendékeit tanítani, az összes kántori teendőket végezni, a szentmisékhez és a szentáldozáshoz szükséges ostyákat díjtalanul kiszolgáltatni, évenként a papi és tanítói párbérlajstromot elké-

szíteni. A pályázni óhajtok kellőképpen felszerelt kérvényeiket aug. 26-ig a szentsimoni (Gömör m.) u. p. Felsőhangony róm. kath. plébániahivatalhoz nyújtják be. A választás aug. 26-án a délelőtti órákban fog megejteni, amely választásnál a személyesen megjelenők föltétlenül előnyben részesülnek. 365 1—1

Szatmári egyházmegye.

Pálóci (Ung m.) róm. kath. orgonistatanítói állásra szept. 1-ig pályázat hirdettek. Jövedelme hivatalosan 1200 koronára van becsülve. Lakása a követelményeknek megfelelő. Tót nyelv ismerete megkívánatik. Kellően felszerelt kérvények *Müller István* plébánoshoz küldendők. 376 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A **csákerényi** róm. kath. iskolaszék tanítónői állásra pályázatot hirdet. Orgonálásban való jártasság szükséges. Pályázat lejár aug. 27-én *Papp Kálmán* plébános. 359 1—1

Szepesi püspöki megye.

A **szentsebestényi** helyettes kántortanítói (női) állásra szept. 1-re pályázat hirdettek. 351 1—2

Szombathelyi egyházmegye

A **vönöczki** (Vas m.) róm. kath. kántortanítói állásra helyettes kerestetik. Fizetése évi 800 kor., bútorozott szoba fűtéssel, stóla illeték. Kötelessége I—VI. osztály tanítása, esetleg az ismétlősök oktatása és az összes kántori teendők végzése. Az állásra tanítónők is pályázhatnak 800 kor. fizetéssel, bútorozott szoba és fűtéssel. Tanítónő választása esetén a kántori teendők végzéséről másképen történik intézkedés. Pályázati határidő aug. 31-ike. Választás szept. 5-én d. u. 2 órakor Vönöczkőn. Kellően felszerelt kérvények a kemenesmihályfai plébániahivatalhoz (Vas m.) küldendők. 322 2—2

A **jobbágyujfalui** (u. p. Pinkamiske) róm. kath. iskolaszék a nyugdíjazás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma 2 szobás lakás és kerten kívül a községtől 275 kor. készpénz, 7 hold 433 öl szántó, rét és legelő, 6 öl puha hasábfá, 16 hl. karcgabona, többi államsegély. Határidő aug. 28. 342 1—1

Az **őridobrai** róm. kath. iskolaszék a hadbavonult kántortanító helyettesítésére pályázatot hirdet havi 80 koronára díjazással. Határidő aug. 28. Kérvények iskolaszéki elnök (Pinkamiske Vas m.) címre küldendők. 343 1—1

Pinkócz-ra osztálytanítót keresünk. Fizetése törvényes, tannyelv magyar, kisegítő nyelv horvát, választás szept. 5. Pósta: Pusztaszentmihály (Vas m.) *Iskolaszék*. 347—1

A **kemenesmagasi-i** (Vas m.) róm. kath. népiskolánál a hadbavonult tanító helyettesítésére a háború tartamára okl. tanítónő kerestetik. Kötelessége az I—VI. osztályt tanítani, esetleg az ismétlősöket is oktatni. Fizetése havi 80 kor., bútorozott szoba fűtéssel. Kellően felszerelt kérvények szept. 5-ig a kemenesmihályfai plébániahivatalhoz küldendők. Választás szept. 8-án d. u. 3 órakor a kemenesmagasi-i iskolában. 360 1—1

Pályázat a **lipárti** osztálytanítói állásra. Azon esetben, ha Lipárton a jelenlegi osztálytanító kántortanítónak választatnék meg, a lipárti iskolaszék az osztálytanítói állást is azonnal betölti, miért is azon okleveles tanítók vagy tanítónők, akik a lipárti osztálytanítói állást elnyerni óhajtják, kellően felszerelt kérvényeiket alulírottánál aug. 31-ig adják be, a választás pedig egyidejűleg a kántortanító választással szept. 5-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni. Vasszécseny. *Szabó Lőrinc*, isksz. elnök. 371 1—1

Értesítés. A vasszécsenyi és lipárti iskolaszékek nevében értesítem az érdeklődő tanító urakat, hogy a «Népnevelő» 16. számában aug. 1. megjelent pályázati hirdetések érvényben maradnak ugyan, mégis azon módosítással, hogy a pályázati kérvények mindkét kántortanítói állásra külön-külön augusztus 31-ig beadhatók, a választás pedig Lipárton szept. 5-én délelőtt fél 11

órákor lesz. Vasszécsenyben pedig szept. 5-én délután 3 órákor. Állások azonnal elfoglalandók. Vasszécseny. Szabó Lőrinc; isksz. elnök. 372 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A tabi róm. kath. iskolaszék tanítónői állásra pályázatot hirdet. Javadalma: törvényes fizetés és egy bútorozott szoba, 100 kor. lakbérpótlékkal. Kötelessége a kijelölt osztályokban oktatni és a leánynövendéket külön díjazás nélkül kézimunkára tanítani. Okmányok aug. 22-ig a tabi plébániára kéretnek. 358 1—1

Kántorságban gyakorlott, jó hangú róm. kath. hadmentes tanító állást keres. Cim Csongrádi N. Böhönye Somogy m. post. rest. 340 1—2

Nyugdíjas kántor vagy a kántori ténykedésekben jártas egyházi kerestetik, aki évenkénti valamelyes tisztelt díj ellenében hajlandó a kántori és harangozóit teendők elvégzésére. Ajánlatok Róm. kath. lelkesz Alsópörumbák, Fogaras m. küldendők. Ugyanide egy jókarban levő harmonium is megvételre kerestetik. 352 1—2

Nincs hushíány! Gyönyörű belga-óriás és ezüst fajúnyulak eladók. Arajánlat ingyen Lenkei. Szeghalom. 353 1—1

Elesett katonákért és másokért gyászénekek 1 korona. Világháború énekek 20 fillér. Orgonahangok 950 énekekkel 3—4 kor. Megrendelhető:

Molnár József kántornál Kunszentmiklóson.

154 10—10

Figyelemre méltó.

Különféle ügyekben 3 nap alatt értesítést küldök. Válaszbélyeg csatolandó. SZÁNKÁSI JÁNOS, nyug. áll. isk. igazgató. Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. 163 9—10

Kitűnő fehér

bort ajánlok. Utánvétellel 70 fill. SZÓKE SÁNDOR tanító, Gyöngyös. 245—3

Alapítási év 1846. 1200 munkás.
C. G. Röder G. m. b. H. cég zeneműnyomdája, Leipzig.
Magyarországi kizárólagos képviselője

KÜHRNER VILMOS

Budapest IX., Lónyay-u. 16. Telef. József 24—00.

Készít gyorsan és pontosan mindenféle

zeneműveket

egyszerű és művészi kiállításban, mérsékelt árak mellett. Költségvetést és mintákat a kézirat beküldése után a magyarországi képviselője ingyen és bérmentve küld. — **Műintézetünk ágazatai:** Hangjegymetszés, hangjegynyomda, könyvnyomda, fénynyomda, multigrafia, könyvnyomda, stereotípiák, galvanoplasztika, cinkmaratás, könyvkötészet, fényképeset, amelyek a modern technika összes segédeszközeivel is fel vannak szerelve, ami által oly kedvező helyzetben vagyunk, hogy t. megrendelőinket minden irányban, teljes megalégedésre elégíthetjük ki.

A JÓ TANKÖNYV

alapot ad a gyermek hitének és vallásos életének, kifejleszti benne a nemzeti érzést és öntudatot, ellátja őt a gyakorlati élet által követelt elemi ismeretekkel és ügyességekkel. Kiváló pedagógusunknak, **Ember Károly**-nak itt felsorolt tankönyvei *tökéletesen* megfelelnek a *jó tankönyv* e hármas szempontjának.

Kath. falusi iskolák olvasó és tankönyve, osztatlan népiskolák III—VI. osztályai számára, **egy kötetben**, ára 1 korona.

Ugyanaz két kötetben. Az I. kötet a III. és IV. osztály számára, ára 80 fillér, a II. kötet az V. és VI. osztály számára, ára 1 korona.

A magyar nyelv és fogalmazás kézi könyve, elemi iskolák számára. A II. osztály számára 20 fillér, a III. osztály számára 28 fillér, a IV. osztály számára 32 fillér, az V—VI. osztály számára 32 fillér.

A magyar beszéd- és nyelvgyakorlás olvasó és tankönyve, a nem magyar tanítási nyelvű kath. *osztott és osztatlan* népiskolák számára. (Margitai-Mihalicskával közös munka.) A II. osztály számára 80 fillér, a III. osztály számára 80 fillér, a IV. osztály számára 88 fillér, az V. és VI. *egyik éve* 120 fillér, másik éve 120 fillér.

Ugyanaz, csak osztott népiskolák számára. A III—IV. osztály számára 88 fillér, az V—VI. oszt. számára 180 fillér.

Lehr- und Lesebuch für den III—IV. Jahrgang der ungeteilten kath. Volksschulen. Ára 140 fillér.

SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT BUDAPEST, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám.